

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Ideological

مسائل ایدئولوژیک

درویش وردک

۰۷ جون ۲۰۱۶

دری څلویښتم مجلس (دنفس اماره په هکله)

دیګښنی ورځ سهار د ۵۴۵ هجری قمری کال درجې دمیاشتی په یوولسمه شیخ عبدالقادرګیلانی (رضی الله تعالی عنه) په مدرسه کی داسی وفرمایل:

(ای دخدای بنده) که درستګاری غوښتونکی یی دخدای رضاته دخپل نفس په رضا ترجیح وکره، دنفس سره مخالفت وکره اودخدای اطاعت اوبندګی وکره.

ستا نفس دخلکو په پیژندګلوی کی حجاب دی، اودخالق په معرفت کی خلق حجاب دی، ترڅو چی دنفس په قید کی یی خلق نه شی پیژندلای، اوترڅو چی دخلکو سره وی دخدای له پیژندګلوی محروم یی. ترڅو چی ددنیا په بندګی یی داخرت له پیژندګلوی ناتوانه یی، اوترڅو چی په آخرت پوری زړه وتړی، لقاء الله ته نه رسیری، ځکه پاک خدای داخرت مالک دی اودمال اومملوک حب یوځای نشی سره جمع کیدای، همداسی چی دنیا اواخرت یوله بل سره نه جمع کیږی، همدارنګه دخالق اومخلوق مهر په یوه واحد مکان کی نشی سره جمع کیدای.

پوه شه چی نفس په بدوکارونو دستورورکوی، اوداذاتی اوجبلی خاصیت دی. دهغی سره مبارزه وکره، ترڅو چی هغه څه ته چی زړه فرمان ورکوی، غاړه کښیږدی. عزوجلّ خدای فرمایل: **(فَالْهَمَّهَا فُجُورَهَا وَتَقْوَاهَا)**-« له نیکو اوبدواعمالوڅخه ورته خبرورکول کیږی. سوره شمس آیه ۸-«». په مجاهدت اوکوښښ سره کیدای شی چی زړه ، بیا دباطن اطمینان اودحق قرب ته لاس رسی پیداګری چی الهی خطاب ورته کیږی: **(وَلَا تَقْتُلُوا أَنْفُسَكُمْ إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُمْ رَحِيمًا)** داخطاب دخدای له لوری هغه وخت ورته رسیری چی په تولیزه توګه له ککرتیا اولودګیوڅخه پاک اومنزه شوی وی، اودخدای په یاد اودکرسره یی خوی پیداګری وی، داسی که چیری دغه حالت ورته حاصل نه شو، دحق دقرب انتظار دنه باسی. ککرېبه څرنګه دقرب مقدس مقام ته ورسیری. پس له آرزوګانو یی راکم کره ترڅو اطاعت وکړی. درسول اکرم (صلی الله علیه وسلم) په پندسره هغه ته اندرزورکره چی فرمایلی یی دی: **(إِذَا أَصْبَحْتَ فَلَا تَفْحَثْ بِالْمَسَاءِ وَإِذَا أَمْسَيْتَ فَلَا تَحَدَّثْ نَفْسَكَ بِالصَّبَاحِ، فَإِنَّكَ لَا تَدْرِي مَا اسْمُكَ عَدَا)**-« هرکله که دی شپه ورځ کره، له شپې څه مه وایه، اوکه دورځ شپه کره، له ورځی څه مه وایه، ځکه نه پوهیږی چی سبابه دی نوم څه وی، دسبا له وضعیت څخه ناآگاه یی.»

ته پر خپل نفس له بل هر چا څخه مهربانتره یی، ولی هغی ته دی پاملرنه نده کړی اومهمل دی پری ایښی. څرنگه انتظار لری چی بل څوک دهغی ساتنه وکړی؟ دحرص او آوازوگانو قدرت ته خپل نفس ته په بی توجهی وادار کړی یی. دحرص اونفسانی آرزوگانو په کمولوکی زیاروباسه، اوځان دحق په یاد اودکر اودمرگ په فکر مشغول وساته.

دنفس ناروغی دصالحینوپه وینا اونصایحوسره درمان کړه، اوله کدورت اوککرتیایی پاک کړه. هغی ته وایه: هغه څه چی له نیکو اویابدوڅخه ترلاسه کوی، ستا په گټه اوزیان دی، څوک ستا په اعمالو کی مسؤل ندی. اودنورو له اعمال کوم څه ستا نصیب نکیری، پس باید خپله مجاهدت وکړی. ستا دوست هغه دی چی تا دگناه له ارتکابه منع کړی، اوستا دبنمن هغه کس دی چی تا گمراه کوی.

تاوینم چی پرخلکو دی زړه ترلی، اوخدای دی هیرکړی، دنفس اوخلکو حق اداء کوی، ولی دخالق له حقه غافله یی، دنورو دعطاء پروراندی شکرگزاره یی، ولی نه پوهیری چی هغه څه چی دنورو لخوا درته رسیری، دخدای له لوری دی، اوله شکره یی سرغروی. که پوهیری چی ته خدای پیدا کړی یی نو بیاولی یی له عبادته سرغروی، اوداوامرو په ترسره کولوکی یی سعی نه کوی، اوپرمقدراتوی صبرنه کوی؟ دنفس سره مجاهدت وکړه ترڅو هدایت شی، متعال خدای فرمایي: **(وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا)**-«هرڅوک چی زمونږ لپاره مجاهدت وکړی، خپلی دهدایت لاری ورته پرانیزو، سوره عنکبوت. آیه ۶۹». اوبیافرمایي: **(اِنْ تَنْصُرُوا اللَّهَ يَنْصُرْكُمْ وَيُثَبِّتْ اَقْدَامَكُمْ)**-«که موله خدای سره یاری وکړه، له تاسوسره به مرسته وکړی وپایدار به موکړی. سوره محمد آیه ۷».

دنفس اطاعت مه کوه اوورته مه خنده، هغی ته خواب مه ورکوه، دزروغوبنتو څخه یی په یوه کلمه قناعت وکړه، ترڅو پاک شی اوداطمینان مقام ته ورسیری. هرکله که یی درڅخه دلذایذو اودشهوت دارضاء غوښتنه وکړه، له تفری اوځند سره ورسره مخ شه. هغی ته دقیامت اوجنت وعده ورکوه، هغه دسختیوپروراندی په صبرسره عادت کړه، ځکه هرکله که دی خپله صبروکر- په واقعیت کی- هغه دی صبرته وادار کړی، اوخدای به هم ستاسو ملتیاوکړی، څرنگه چی یی خپله فرمایي: **(اِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ)**. په هیڅ مورد کی یی خبره مه اوره، ځکه هغه تل په بدی سره امرکوی. تل له هغی سره مخالف اوسه، ځکه خیروصلاح په خلاف کی ده.

ای هغه چی دخدای دوستی ادعاکوی، ته دنفس تابع یی، په خپله ادعاکی صادق نه یی، نفس اوحق یوله بله سره نه جمع کیری، دنیا اوآخرت یوله بله نه یوځای کیری. هرڅوک چی دنفس ترڅنگ و اودهغی په فرمان و، دحق قرب مو له لاسه ورکړی. هرڅوک چی ددنیا ترڅنگ وی، آخرت یی ضایع کړی. پیغمبراکرم(صلی الله علیه وسلم) فرمایي: **(مَنْ أَحَبَّ دُنْيَاهُ أَصْرَ بِأَخْرَتِهِ، وَمَنْ أَحَبَّ أَخْرَتَهُ أَصْرَ بِدُنْيَاهُ)**-«هرچاچی ددنیا مهرپه زړه کی درلود، خپل آخرت ته یی زیان رسولی، اوهرچاچی دآخرت مهردرلود، نودنیاته یی زیان رسولی دی».

صبروکره، هرکله که دی صبربشپړشو، درضا مقام ته رسی، اودرضا دکمال څخه بیا دفنا مرحلی ته رسیری، چی په داسی حال کی به ستا لیری والی په قرب، شرک به دی په توحید تبدیل شی، نوربه نودگتی اوتاوان منشاء به غیرله خدایه نه گنی، ټول چهونو، پرته دخدای له چهته به دی په نظر محوشی، دا حالته هرڅوک نه پیژنی، بلکی دزرهاوکسانو څخه، یوبه ددی حالت په پیژندگلوکی سره قادروی.

(ای دخدای بنده) سعی وکړه ترڅو په همدی حال کی دحق پروراندی مرشی، زیاروباسه ترڅو مخکی له دی چی روح دی له بدنه ووزی، خپل نفس په بشپړه په ولکه کی ونیسی، اوپوه شه چی دنفس ولکه کول دهغی سره په مخالفت کی ممکن دی، ژربه دخپل صبر اوشکیبایی پایلی وگوری، صبرپای ته رسیری ولی جزایی جاویدانی ده. ماصبروکر اونیک اوغوره پایلی می یی وکتلی. زه به یی مرکرم، بیابه یی راژوندی کرم. پت شوم، راپیدایی کرم، له نفس سره

می مبارزه و کړه، له خانه می اختیار او اراده سلبه کړه، ترڅو دی مقام ته ورسیدم، اوس می قدر اهنمادی، بخشش می یار او یاور، او غیرت می ساتونکی دی، او اراده می فرمانبرداره ده، او عزوجلّ خدای راته رفعت رابخبلدی دی. وای پرتا! له ما تبتنی، پداسی حال کی چی زه ستا ساتونکی یم، داستونکی له لاسه مه ورکوه، ستا ځای زما ترڅنگ دی، که نو هلاک به شی. ای نادانه لومړی زما ددیدار قصد وکړه، بیا دخدای دخونی حج ته لار شه، زه دکعبی دروازه یم، راشه چی درته زده کړم چی څرنگه حج ترسره کړی. تاته به دکعبی دخدای لخوا دستور درکړم، اودابه هله ومومی چی له زره څخه دی غبارونه لیری شی. زما مطیع اوسه، ځکه خدای ماته داسی ځواک راکړی چی وکولای شم تاهدایت اوراهنمایی کړم.

داولیا الله قوم په هغه څه چی درته امرشوی، امرکوی، اوله هغه څه چی منع شوی یاست، منع کوی. ددوی نصایحوته غورشی، ځکه دوی دخدای امانات درته رسوی. دحکمت ددارپه محدوده کی عمل وکړی، ترڅو دقدرت دارته ورسیری، دحکمت داردنیا ده، اودقدرت دارآخرت دی. حکمت دوسیلی اوسبب نیازمند دی، ولی قدرت کوم څه ته ضرورت نلری. باید دحکمت دار قدرت له دارڅخه بیل شی. قدرت هماغه دخدای فعل دی، چی دوسیلی نیازمند ندی. په قیامت کی دخدای په امره څه په نطق راځی، اوستاسو په بدو اعمالو گواهی ورکوی. دقیامت په ورځ پردی پورته کیږی، او هغه څه موچی پت کړی و، هویدا اوشکاره کیږی، اوڅوک په عذاب نه گرفتاریږی، الا وروسته داعمالو ترڅیرونو، او هغه څه چی په نامه کی یی ثبت شوی. پس باید اوس چی فرصت په لاس کی دی، سینات په توبه سره پاک کړی، اودنیکو اعمالو ترڅنگ دخدای شکرپرځای کړی.

(ای دخدای بنده) تازماپه لاسونو توبه کړی(یعنی زما دارشاداتوپه اثر)، اوزماسره همناستی یی، اوس چی کوم څه درته وایم قبول نکړی، داتوبه درته څه گټه رسوی؟ تاپه ریښتیا سره په هغه صورت چی معنی نلری رغبت پیداکړی. هرڅوک چی زما دصحبت غوښتونکی دی، باید زما خبری واورى، او هغه خالصانه په کارواچوی، هرډول چی زه عمل کوم، هغه هم عمل وکړی، اوکه نه ماته دی نه راځی، ځکه چی زیان یی ترگتی ډیریری. زه دیوه پرانیستی دسترخوان اویا دروازی په څیریم، ولی هیڅوک له هغی گټه نه پورته کوی، او هغی ته نه ورننوی. له تاسوسره څه وکړم؟ ځکه ډیرمی وویل اوقبول مونکړل اوامونه اوریدل. زه ستاسو دخیر غوښتونکی یم، نه دځان دکټی. له تاسو څخه ویره نلرم، او هیڅ انتظار اوتقع هم نلرم. آبادانی اوویرانی راته یوشان دی. اوخپله دمړی اوژوندی، بدای اوبی وزلی، پادشاه اورعیت ترمنځ تفاوت نه کوم.

ځکه پوهیریم چی دچارو ریښه دبل چا په لاس کی ده. له هغی زمانی چی حب ددنیا می له زره ایستلی، زره می په صلاح راغلی. ولی ستازره چی ددینا دحب څخه ډک دی، څرنگه په صلاح راشی؟ آیا درسول اکرم (صلی الله علیه وسلم) قول دندی اوریدلی چی فرمایلی یی دی: (حُبُّ الدُّنْيَا رَأْسُ كُلِّ خَطِيئَةٍ) - «دنیا دوستی دټولو گناهونومورده».

پس په هغی قناعت وکړه اوغیروته پام مه کوه. زره دی دحق پروراندی ثابت وساته، چی ددنیا مثبت بدلونونه دجنت دمراثیوپه څیروگوری. هرڅه چی دحق دارادی څخه درته رسیری، هغه درته گران کړه، ځکه تاځان دده اختیار او ارادی ته سپارلی، دهغی دقضا اوقدرسه سازگار به یی او هغه څه چی غیرله ده څخه دی له زره ایستلی، نوازی بهری دی نصیب گرځیدلی.

ریاکاره ځان غوښتونکی منافق، دشپی قیام اودورځی روژه نیسی، خشن لباس اغوندی، ناگواره خوراک خوری، ولی دباطن په ظلمت اوتیاروکی اوسی، اوقلبا یوگام هم دخدای په لوری نه ځی. «**عَامِلَةٌ نَاصِبَةٌ**» دهغی په هکله صادق دی، یعنی عمل کوی، رنځ وری، ولی داعمالو څخه یی کومه گټه نه ترلاسه کیږی. ددوی باطن داولیا الله

اوسدییقینوته روبښانه دی، نن خواص هغه وینی، سبا ټول خلک، خواص چی دوی گوری نو دزره له کومی تری متنفره وی، ولی ددوی دراز دپاشلو څخه ډډه کوی.

پس ای منافقه، قوم په خپل نفاق مه آزرده کوه اومزاحم یی مه کیره. ترڅوچی دکفرزنارپراڼه نیزی اواسلام ته رانشی اوپه ریښتینی توبه ونکری، اوددنیا اودنفس دهوا ټول حب اوله خلکو دکتی اوزیان دجلب اودفع هیلی له زره ونه باسی، اوترڅو چی په دینداری کی پوه اوآگاه نشی(البته دزره آگاهی نه دژی)، ځکه دزره فقه تا خدای ته اودژی فقه تا خلکو اوسلاطینو ته نیردی کوی، اودحق دقرب دصدرڅخه دی لیری کوی، کوم خای ته به ونه رسیری.

وای پرتا! تادخپل عمرتوله زمانه په بی عمله علم پسی تباہ کری، اوپه جهل اودنفس په هوا ثابتہ یی، اودخدای دښمنانو ته نیردی شوی یی، پوه شه چی خدای له تا بی نیازه دی اوله هر هغه چا چی تا تکیه پری کری. آیا نه پوهیری چی ته هغه بنده یی چی اختیار دی دخدای په لاس کی دی؟ پس که درستکاری غوښتونکی یی نوراشه اوتوبه وکاره، دزره جلو دی دحق لاسونوته پریبرده اوپرهغی توکل وکړه، اوپه ظاهر اوباطن کی دهغی خدمتکاره اوسه، خدای په خپلو کارونو کی مه تورنوه، خدای ستا په مصالحو(گټو) آگاه دی، پس پرتا لازمه ده چی تل دخدای دغوښتنی پروراندی سکوت وکری، په پتو سترگو اوگونگه ژبه یی پروراندی تسلیم شی، اوپه دی حال مداومت ولری ترڅو دنطق اوخبرو اذن ترلاسه کری، دخدای په دستورپه خبروراشی، داسی چی ستاوینا ستا دزره دناروغیو دارواوباطن شفا وگرځی.

لویه خدایه، زمونږزرونه دخپل معرفت په نورروبښانه کری، اومونږ دخان خواته راهنمایی کری، اوباطن مو دخان مقرب وگرځوی.

و«وَأَتْنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقَدْ عَذَابُ النَّارِ» آمین.